

MARKÉTA ŠICHTAŘOVÁ: NESMYSLNÉ ARGUMENTY PRO EURO

- CZ24 News | 31. prosince 2020

ČESKO: Českým Facebookem a dalšími sociálními sítěmi i médii se zhruba od roku 2019 šíří profesionálně zpracované grafy, které mají vyvolat dojem, jaká tragédie v ČR nastala v důsledku toho, že Češi na rozdíl od Slováků nepřijali euro.

Grafy mají „odborně“ kvantifikovat, jak jsme sami sebe podrazili tím, že máme korunu.

Co znamená „odborná kvantifikace“ v rukou ideologa si můžeme v poslední době názorně každý den užívat v podobě „kvantifikování“ počtu nakažených, mrtvých či vyléčených covidem. Že čísla matlají do sebe výsledky vzájemně nekompatibilních testů, ani to, že testy nejsou 100% průkazné, ba ani to, že některá čísla jsou krutě podhodnocená, protože ne každý držitel mozku cítí potřebu dát své viróze jméno a nechat se některým z neprůkazných testů otestovat – co na tom? Čím větší hromada čísel, aby se v nich prase vyznalo, tím líp se odůvodňuje ekonomická sebevražda, kterou tu prozatím pácháme. Asi tolik k „použití“ propagační statistiky.

A úplně stejně je tomu i v případě eura. Jeden z těchto euro-propagačních grafů ukazuje, jak přijetí eura údajně akcelerovalo na Slovensku růst HDP. Graf ukazuje, že od chvíle, kdy Slováci přijali euro, rostou v průměru o 2,17 %, zatímco Češi jen o 1,34 %. Na první pohled z toho plyne, že euro Slovákům pomohlo. Někteří diskutující to jasně „pochopili“ a v diskusi odpůrce eura označují za „eurolháře“.

Graf je navíc doplněn statistikou objemu vývozu, která ukazuje, jak po zavedení eura vývoz ze Slovenska roste, takže má být evidentní, že právě díky euru Slováci vyváží víc.

Jenže to je naprosto demagogické a nejspíš i záměrné pokroucení dat. Kdybychom měli férově popsat realitu, musíme říct, že Slovensko rostlo rychleji než Česko už před zavedením eura. Rozdíl v

růstech ČR a Slovenska byl dokonce před zavedením eura vyšší než po jeho zavedení*). V letech 2000 až 2008 rostlo Slovensko v průměru o 5,7 %, zatímco ČR o 4,3 % a Polsko jen o 4,2 %. Takže první „argument“ je chybný.

Druhý argument je také chybný: Slovenský export nevzrostl kvůli zavedení eura, ale kvůli postavení několika automobilek. Díky nim vzrostla produkce aut na hlavu na Slovensku nad úroveň ČR. Dokonce se od toho okamžiku na Slovensku produkuje nejvíc aut na hlavu na obyvatele. O vzniku automobilek bylo přitom rozhodnuto ještě před zavedením eura a tyto automobilky dopředu plánovaly vyrábět pro export. Automobilky nešly na Slovensko kvůli euru, ale kvůli tamní levné pracovní síle a vysoké nezaměstnanosti.

To, že Slovensko roste dlouhodobě rychleji než Česko, je dáno tím, že roste z nižšího základu. Je zkrátka chudší. I ČR roste dlouhodoběji rychleji než Německo – protože ČR je chudší než Německo. Euro s tím nemá nic společného.

Pokud by někdo přesto považoval dané grafy za argument pro přijetí eura, vřele mu doporučuji nahradit český graf polským. Kdybychom totiž porovnali data Polska a Slovenska, bylo by vidět, že Poláci bez eura za evropské krize rostli, zatímco Slováci s eurem padali; v této logice to tedy naopak vypadá, že euro Slovensku ublížilo.

A kdybychom to dovedli do absurdna, mohli bychom říct: Pokud je pro někoho argumentem ve prospěch eura to, že Slovensko platící eurem roste rychleji než ČR, a pokud víme, že Polsko roste se zlotým ještě rychleji než Slovensko s eurem, neměli bychom přijímat euro, ale zlotý. Přesně k takové – zjevně přihlouplé – úvaze by totiž „argument“ postavený na porovnání dvou grafů vývoje HDP v ČR a na Slovensku vedl. Průměrný růst Polska v letech 2009 až 2018 totiž činí 3,5 %, zatímco slovenský průměr činí jen 2,3 %!

Ovšem férové by bylo říct, že celá tato debata o euru není vůbec ekonomická. Euro ovlivnilo data o HDP nebo vývozu jen marginálně. Celá debata o euru je zpolitizovaná.

Velkou měrou ji přizívají některé neziskovky a někteří exportéři. Využívají k tomu i matoucí argumenty. Například web Moje Evropa se odkazuje na průzkum, který si nechal zpracovat od agentury MEDIAN; podle něj si 62 % Čechů myslí, že by jim euro usnadnilo cestování. Na základě toho pak tvrdí, že Češi s eurem váhají, jako by snad nechtěli bohatnout. Ano, manipulativně použijí i slovo „bohatnout“.

To ovšem skutečně manipuluje: Je vlastně překvapivé, že jen 62 % lidí si myslí, že by jim euro usnadnilo cestování. Myslím, že je jasné, že bez konverze měn je cestování snazší. To ovšem automaticky neznamená, že se euro vyplatí. Celá manipulace je navíc umocněna tím, že v průzkumech drtivá většina lidí nechce, aby ČR euro přijala. Zavedení eura a snazší cestování s eurem jsou dvě rozdílné věci. Je to na úrovni tvrzení, že díky euru se Slováci dostanou v hokeji na olympiádu.

Co z toho plyne? Čas od času se i mistr vědec utne – a já mám silné podezření, že se utnul tehdy, když lidský druh pojmenovat Homo sapiens sapiens. Člověk moudrý? Jak je možno nazvat tvora moudrým či rozumným, když se dobrovolně používání rozumu vzdává? A jakmile jde (nejen) o euro, až příliš mnoho lidí myslet přestává a dopouští se neospravedlnitelného činu: přenechává vládu nad svým rozumem druhým a rozhoduje se přijmout nepodložené výroky za fakta.

Místo slova „euro“ si doplňte libovolně výrazy jiné: EU, nepodmíněný příjem, covid, roušky, manipulátor, sociální odpovědnost, CO2, klima...

Tento text cituje pasáže z knihy Šichtařová & Pikora: Jak nepřijít o peníze (2020)

*) <https://data.worldbank.org/indicator/ny.gdp.mktp.kd.zg>

Autor: Markéta Šichtařová

Zdroj: <https://pravyprostor.cz/>